

Презентація на тему: Типологія політичних систем

Виконала студентка
1 курсу
Юридичного факультету
НУБіП України
Кравець Вікторія

Існує три головні моделі політичних систем:

- ⦿ – командна;
- ⦿ – змагальна;
- ⦿ – соціо-примирлива.

Командна політична система

- – інтеграція, фактичне об'єднання всіх структур не шляхом відносин боротьби і співробітництва, що складаються природно, поступово, а на основі бюрократичної централізації “зверху” навколо одного центру;
- – прийняття центром рішень;
- – ліквідація автономії центрів у прийнятті рішень на місцях;
- – протистояння політичному плюралізму;
- – командний стиль управління всіма сферами суспільного життя;
- – панування адміністрування у вирішенні всіх політичних проблем, усунення політичної опозиції;
- – виняткова роль партійно-державного лідера, що відображається тією чи іншою мірою у культурі його особи;
- – приниження політичного значення громадянина, обмеження його прав і свобод;

Командна політична система пройшла історичний шлях від правління єгипетських фараонів, через панування тиранів Греції, імператорів Риму, феодальних абсолютних монархів до сучасних авторитарних, тоталітарних систем. Різновидами тоталітаризму відповідно до панівної їх ідеології є комунізм, фашизм і націонал-соціалізм. Командні системи ще існують в Африці, Азії та інших країнах. Історично доведено, що хоча на певних етапах розвитку суспільства командні системи можуть бути добре пристосовані для виконання проміжних завдань, проте у кінцевому підсумку вони є гальмом суспільного прогресу. Відомо, що так звані соціалістичні країни, лідери яких заявляли світові про гігантські успіхи, дедалі більше відставали від розвинених країн Заходу навіть у найбільш, здавалося б, благополучні часи їхнього існування.

Змагальна політична система

- – політичний плюралізм;
- – наявність механізму впливу на державну владу різних центрів прийняття політичних рішень через “групи тиску”, що інституційно відокремлені й змагаються між собою;
- – наявність багатьох центрів прийняття політичних рішень;
- – визнання рівності й гарантій прав людини й об’єднань громадян;
- – примус не виключається, але не є прямим, основним методом в управлінні;
- – зв’язок політичної системи і саморегуляції суспільства у сфері економіки, соціальних відносин, духовного життя та ін.;
- – захист конституційного ладу, його правових засад;
- – ставлення до права як до цінності та ін.

Змагальна політична система існувала у деяких рабовласницьких державах (наприклад, Афіни), феодальних містах-державих (російський Новгород, Дубровник на Адріатиці, ганзейські міста-держави узбережжя Балтійського моря). Утвердження цієї системи найбільш яскраво виявило себе за капіталізму з його постулатами вільної конкуренції, вільного товарообміну, природних прав людини. Змагальна політична система Італії, Іспанії, Португалії, Греції та інших країн продемонструвала свої позитивні сторони і висвітлила проблеми їхнього розвитку. Змагальна політична система може добре функціонувати за умов стабільного суспільства як єдиного соціального організму.

Соціопримирлива політична система

- – висунення на перший план соціальних проблем у змаганні за утвердження політичних цілей і завдань;
- – використання компромісів у вирішенні політичних та інших проблем;
- – розгляд командних методів протиборства як великих затрат економічних, духовних та людських ресурсів;
- – професіоналізм політичного управління;
- – утвердження політичного плюралізму, що передбачає певні обмеження панівних сил, груп, які змагаються на ґрунті поступок, консенсусу, добровільних узгоджень сторін;
- – високий рівень політичної культури;
- – прагнення до утвердження соціального миру, соціальної справедливості, служіння їм;
- – уведення певних обмежень щодо власності, розподілу доходів, свободи договору (насамперед на продаж робочої сили) з метою досягнення соціального миру;

Примітивні форми соціопримириливої системи знаходимо в історичному минулому. Однак справжня соціопримирилива система складається лише в умовах високого рівня економічного розвитку, зміцнюється в процесі переходу людства від конфронтації до співробітництва, від протиборства до створення єдиної нової цивілізації.

Індикаторами ефективності політичної системи є загальнолюдські цінності: суспільний прогрес; демократія; політичні права й свободи людини; соціальна справедливість; людський вимір політики; всебічний розвиток особи. Звичайно, кількість таких індикаторів можна розширити або ж названі розкласти на складові. Всі вони визначають ефективність функціонування політичної системи.

Загально-політологічна ТИПОЛОГІЯ:

- – військові та громадянські;
- – консервативні;
- – закриті;
- – відкриті;
- – завершені;
- – незавершені;
- – мікроскопічні;
- – макроскопічні;
- – глобальні;
- – традиційні;
- – модернізовані;
- – демократичні;
- – авторитарні;
- – тоталітарні.

Дякую за увагу!